

# HELYI TANTERV

## Horvát nyelv mint második élő idegen nyelv (9–12. évfolyam)

Heti óraszám: 3 óra

---

### I. Bevezetés és jogszabályi háttér

A helyi tanterv a Nemzeti alaptantervben (NAT 2020) megfogalmazott célokkal összhangban, a Közös Európai Referenciakeret (KER) nyelvi szintjeire épülve készült. Figyelembe veszi a gimnáziumi korosztály életkori sajátosságait, nyelvtanulási stratégiáit és a 21. századi kompetenciaelvárásokat.

A Bajai III. Béla Gimnázium földrajzi elhelyezkedése, valamint Baja és térségének horvát és bunyevác kulturális öröksége különösen indokoltta teszi a horvát nyelv oktatását. A tanulók a nyelv elsajátítása során közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a régió kulturális értékeivel, hagyományaival, valamint a magyar–horvát kapcsolatok történetével és jelenével.

### Jogszabályi háttér

A dokumentum az alábbi jogszabályok figyelembevételével készült:

- Magyarország Alaptörvénye
  - A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
  - A nevelési-oktatási intézmények működéséről rendelkező 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
  - A Nemzeti alaptanterv kiadásáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet
  - A gimnáziumok kerettanterve és az iskola Pedagógiai Programja
- 

### II. A tantárgy célja és pedagógiai alapelvei

A horvát nyelv oktatásának célja a kommunikációképes nyelvtudás kialakítása, az interkulturális kompetencia fejlesztése, a szomszédos ország kultúrájának megismerése, valamint a nyitottság és a többnyelvűség támogatása.

### Főbb pedagógiai elvek

- **Kommunikációközpontúság:** A nyelvtani ismeretek elsajátítása mindig a valós kommunikáció szolgálatában történik.
- **Korszerű módszertan:** Tevékenykedtető tanulás, projektpedagógia, kooperatív tanulásszervezés és gamifikáció (játékosítás).
- **Digitális pedagógia:** Online szótárak, interaktív felületek (LearningApps, Wordwall, Quizlet, Canva, Padlet) és a mesterséges intelligencia (MI) tudatos, etikus alkalmazása szókincsfejlesztésre és önellenőrzésre.

- **Differenciálás:** Személyre szabott visszajelzés, tehetséggondozás (versenyek, Erasmus+ programok) és felzárkóztatás egyéni fejlesztéssel.

### III. Éves szókincsminimum követelmények

A NAT 2020 tanulási eredmény alapú szemléletéhez igazodva az alábbi szókincsmennyiség elérése a cél:

| Évfolyam     | Aktív szókincs | Passzív szókincs |
|--------------|----------------|------------------|
| 9. évfolyam  | 700–800 szó    | 1000 szó         |
| 10. évfolyam | 1200 szó       | 1600 szó         |
| 11. évfolyam | 1700 szó       | 2200 szó         |
| 12. évfolyam | 2200–2500 szó  | 3000+ szó        |

### IV. Évfolyamonkénti tantervi mátrix (9–12. évfolyam)

#### 9. évfolyam

- **Éves óraszám:** 108 óra (Heti 3 óra)
- **Kimeneti szint:** KER A1 szint biztos elérése

| Témakör                                      | Óraszám | Kommunikációs szándékok                                                     | Fogalomkörök (Nyelvtan)                                                            | Tanulási eredmények                                                                             |
|----------------------------------------------|---------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Upoznajmo se!</b><br>(Ismerkedés)         | 6       | Köszönés, elköszönés, bemutatkozás, alapvető információk kérése és megadása | Horvát ábécé, személyes névmások, <i>biti</i> , <i>zvati se</i> , kijelentő mondat | A tanuló képes bemutatkozni, másokat bemutatni, egyszerű személyes adatokat megadni és elkérni. |
| <b>Abeceda i izgovor</b><br>(Ábécé, kiejtés) | 4       | Betűzés, egyszerű szavak felismerése                                        | Horvát ábécé, kiejtési szabályok, hangsúly                                         | Helyesen ejti és betűzi a tanult szavakat, felismeri a horvát hangrendszer sajátosságait.       |
| <b>Ja i moja obitelj</b><br>(Család)         | 8       | Családtagok bemutatása, életkor, foglalkozás megnevezése                    | Birtokos névmások, <i>imati</i> , főnevek neme és száma                            | Bemutatja családját, beszél a családtagokról egyszerű mondatokban.                              |

|                                       |     |                                                               |                                                              |                                                                                         |
|---------------------------------------|-----|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Škola</b> (Iskola)                 | 8   | Tantárgyak, órarend ismertetése, vélemény kifejezése          | Jelen idő, kérdőszók ( <i>što, gdje, kada</i> ), melléknevek | Beszél az iskolai életről, tantárgyairól és napi tevékenységeiről.                      |
| <b>Slobodno vrijeme</b> (Szabadidő)   | 6   | Hobbik, kedvenc tevékenységek ismertetése, tetszés/nemtetszés | <i>Voljeti</i> , rendszeres igék jelen időben                | Beszél szabadidős tevékenységeiről, érdeklődéséről.                                     |
| <b>Moj dan</b> (Napirend)             | 6   | Napirend ismertetése, időpontok megadása                      | Időhatározók, számnevek, jelen idő                           | Leírja napi rutinját időrendben.                                                        |
| <b>Hrana i piće</b> (Ételek, italok)  | 8   | Rendelés, vásárlás, ízlés kifejezése                          | Tárgyeset alapjai, mennyiségek, számnevek                    | Ételt és italt rendel, egyszerű vásárlási helyzetet old meg.                            |
| <b>Kupovina</b> (Vásárlás)            | 4   | Árak megkérdezése, vásárlás                                   | Számnevek, tárgyeset, kérdő mondatok                         | Vásárlás közben alapvető kommunikációra képes.                                          |
| <b>Moj grad</b> (Lakóhely)            | 6   | Lakóhely bemutatása, útbaigazítás kérése                      | Elöljárók ( <i>u, na, iz</i> ), helyhatározók                | Bemutatja lakóhelyét, egyszerű útbaigazítást kér és ért meg.                            |
| <b>Putovanje</b> (Utazás)             | 4   | Jegyvásárlás, közlekedési eszközök                            | <i>íci</i> , elöljárók, időhatározók                         | Egyszerű utazási helyzetekben kommunikál.                                               |
| <b>Vrijeme</b> (Időjárás)             | 4   | Időjárás leírása                                              | Melléknevek, jelen idő                                       | Beszél az időjárásról és az évszakokról.                                                |
| <b>Blagdani i običaji</b> (Ünnepek)   | 4   | Jókívánságok, ünnepek bemutatása                              | Dátumok, sorszámnevek                                        | Bemutatja a fontosabb magyar és horvát ünnepeket, egyszerű jókívánságokat fogalmaz meg. |
| <b>Ismétlés, projekt, számonkérés</b> | 36* | Prezentáció, együttműködés                                    | Ismétlés, rendszerezés                                       | Önálló vagy páros projektet készít, egyszerű horvát nyelvű prezentációt mutat be.       |

\*Megjegyzés: Az éves 108 órából fennmaradó szabad időkeret a projektekre, elmélyítésre és számonkérésre szolgál.

## 10. évfolyam

- **Éves óraszám:** 108 óra (Heti 3 óra)
- **Kimeneti szint:** KER A1+ / A2 szint kezdete

| Témakör                            | Óraszám | Kommunikációs szándékok                     | Fogalomkörök (Nyelvtan)                     | Tanulási eredmények                                                     |
|------------------------------------|---------|---------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| <b>Obitelj prijatelji</b> i        | 6       | Kapcsolatok bemutatása, véleménynyilvánítás | Perfekt (múlt idő), birtokos névmások       | A tanuló képes családi és baráti kapcsolatait részletesebben bemutatni. |
| <b>Stanovanje</b>                  | 6       | Lakás leírása, információkérés              | Elöljárók, helyhatározók                    | Leírja lakóhelyét, lakását, összehasonlít különböző lakáskörülményeket. |
| <b>Školski život</b>               | 6       | Vélemény az iskoláról, tantárgyakról        | Jelen idő rendszerezése                     | Beszél iskolai életéről és tanulmányairól.                              |
| <b>Zdrav način života</b>          | 8       | Tanácsadás, egészségi panaszok              | Kell, lehet, felszólító mód előkészítése    | Egyszerű tanácsokat ad és kér egészséges életmóddal kapcsolatban.       |
| <b>Sport slobodno vrijeme</b> i    | 6       | Kedvenc sportok, szabadidő                  | Visszaható igék, időhatározók               | Bemutatja hobbijait, sporttevékenységét.                                |
| <b>Putovanja</b>                   | 8       | Jegyvásárlás, útbaigazítás                  | Futur I (jövő idő)                          | Utazást tervez, szállást foglal, információt kér.                       |
| <b>Kupovina usluge</b> i           | 6       | Vásárlás, reklamáció alapjai                | Tárgyeset (Akuszatív)                       | Képes vásárlási helyzetekben önállóan kommunikálni.                     |
| <b>Mediji internet</b> i           | 6       | Vélemény, preferenciák                      | Kötőszók ( <i>jer, zato što, ali, ili</i> ) | Egyszerű véleményt mond a digitális eszközökről és médiáról.            |
| <b>Hrvatska regije gradovi</b> – i | 8       | Ismertetés, régiók leírása                  | Melléknévek fokozása, részes eset           | Bemutatja Horvátország főbb régióit és városait.                        |

|                                 |     |                                   |                                        |                                                                     |
|---------------------------------|-----|-----------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>Projektmunka és ismétlés</b> | 42* | Prezentáció, események elmesélése | Tanult nyelvtani szerkezetek rögzítése | Önálló projektet készít és mutat be (pl. Baja bemutatása horvátul). |
|---------------------------------|-----|-----------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|

\*Megjegyzés: Tartalmazza a szabad időkeretet az elmélyítésre.

## 11. évfolyam

- **Éves óraszám:** 108 óra (Heti 3 óra)
- **Kimeneti szint:** Stabil KER A2 szint

| Témakör                                                           | Óraszám | Kommunikációs szándékok                 | Fogalomkörök (Nyelvtan)        | Tanulási eredmények                                              |
|-------------------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| <b>Obrazovanje i odabir zanimanja (Tanulás és pályaválasztás)</b> | 8       | Tervek, célok megfogalmazása            | Futur, infinitív               | Beszél továbbtanulási és pályaválasztási terveiről.              |
| <b>Svijet rada (Munka világa)</b>                                 | 6       | Állásinterjú, önéletrajz                | Feltételes mód (Kondicional I) | Egyszerű állásinterjú-helyzetben folyékonyan kommunikál.         |
| <b>Zdravlje (Egészség)</b>                                        | 6       | Panasz ismertetése, tanács              | Imperativ (Felszólító mód)     | Egészséggel kapcsolatos problémákat és tüneteket ismertet.       |
| <b>Zaštita okoliša (Környezetvédelem)</b>                         | 8       | Érvelés, álláspont kifejtése            | Mellékmondatok (idő, ok, cél)  | Véleményt alkot és vitázik környezetvédelmi kérdésekről.         |
| <b>Znanost i tehnologija (Tudomány és technológia)</b>            | 8       | Vélemény, összehasonlítás               | Kötőszók (iako, premda, dok)   | Összefüggően beszél a modern technológia szerepéről.             |
| <b>Mediji (Média)</b>                                             | 6       | Egyetértés, kulturált vita              | Vonatkozó névmások             | Egyszerű, irányított szakmai vagy hétköznapi vitában vesz részt. |
| <b>Hrvatska kultura (Horvát kultúra)</b>                          | 8       | Ismertetés, kulturális értékek          | Esetek rendszerezése           | Részletesen bemutatja Horvátország kulturális értékeit.          |
| <b>Hrvatsko-mađarski odnosi</b>                                   | 6       | Összehasonlítás, történelmi kapcsolatok | Összetett mondatok             | Önállóan ismerteti a két ország történelmi és                    |

|                                                        |     |                                |                      |                                                      |
|--------------------------------------------------------|-----|--------------------------------|----------------------|------------------------------------------------------|
| (Magyar–horvát kapcsolatok)                            |     |                                |                      | jelenlegi kapcsolatát.                               |
| Putovanje Europom (Európai utazás)                     | 6   | Programtervezés, javaslattétel | Futur, határozószók  | Utazást szervez Európában, programot ajánl.          |
| Projektiranje i ponavljanje (Projektmunka és ismétlés) | 38* | Prezentáció, hosszabb érvelés  | Rendszerező nyelvtan | Önálló kutatómunkát mutat be prezentáció formájában. |

\*Megjegyzés: Tartalmazza a szabad időkeretet az elmélyítésre és a számonkérésre.

## 12. évfolyam

- Éves óraszám: 96 óra
- Kimeneti szint: KER B1 szint

| Témakör (Horvátul és magyarul)                          | Óraszám | Kommunikációs szándékok                 | Fogalomkörök (Nyelvtan)                 | Tanulási eredmények                                           |
|---------------------------------------------------------|---------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Obitelj i ljudski odnosi (Család és emberi kapcsolatok) | 6       | Vélemény árnyalása, részletes kifejtése | Igerendszer teljes ismétlése            | Összefüggően, árnyaltan beszél az emberi kapcsolatokról.      |
| Obrazovanje i vizija budućnosti (Oktatás és jövőkép)    | 6       | Érvelés és ellenérvelés                 | Feltételes mód alkalmazása              | Kifejti továbbtanulási és hosszú távú elképzeléseit.          |
| Posao i karijera (Munka és karrier)                     | 6       | Hivatalos kommunikáció                  | Hivatalos levél, e-mail formátumok      | Állásra jelentkezik, önálló hivatalos önéletrajzot készít.    |
| Zdrav način života (Egészséges életmód)                 | 6       | Tanácsadás, életmódbeli javaslatok      | Imperativ használata                    | Életmóddal, sporttal kapcsolatos komplex tanácsokat ad.       |
| Zaštita okoliša (Környezetvédelem)                      | 6       | Kulturált vita, meggyőzés               | Mellékmondatok valamennyi típusa        | Érvel környezetvédelmi kérdésekben, védi az álláspontját.     |
| Znanost i inovacija (Tudomány és innováció)             | 6       | Véleményalkotás, információk összegzése | Mondatkapcsolók (medutim, stoga, dakle) | Ismerteti a technológia és az innováció előnyeit, hátrányait. |
| Hrvatska i Europa (Horvátország és Európa)              | 8       | Összefoglalás, prezentáció              | Esetek teljes körű ismétlése            | Bemutatja Horvátország európai szerepét és integrációját.     |

|                                                                                              |     |                                                 |                                            |                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>Kultura i tradicija</b><br>(Kultúra és hagyomány)                                         | 6   | Prezentáció tartása, kulturális összehasonlítás | Szövegkohézió, logikai összekötő elemek    | Kulturális témában önálló, folyékony előadást tart.               |
| <b>Ponavljajte naturalnih tema</b><br>(Érettségi témák ismételése)                           | 14  | Érvelés, vita, komplex összegzés                | Teljes nyelvtani és szintaktikai ismételés | Biztonsággal alkalmazza az A2 szint elemeit, megközelíti a B1-et. |
| <b>Slobodan vremenski okvir / Priprema za ispit</b><br>(Szabad időkeret / Vizsgafelkészülés) | 32* | Hivatalos és informális helyzetek kezelése      | Összefoglaló rendszerezés                  | Felkészül az érettségi vizsga szóbeli és írásbeli részére.        |

\*Megjegyzés: A rövidebb tanév miatti célzott vizsgatréning időkerete.

## V. Fejlesztési fókuszok és kimeneti követelmények

A négy év során a fejlesztés folyamatos és egymásra épülő, amely kiterjed az alábbi területekre:

- **Hallott szöveg értése:** A 9. évfolyam végi lassú, tagolt beszéd megértésétől (A1) a 12. évfolyamra eljut a hétköznapi, normál tempójú autentikus hanganyagok lényegének megértéséig (A2/B1).
- **Beszédkézség:** Az egyszerű bemutatkozástól és kérdésfeltevéstől a tanuló eljut a kultúrált, önálló érvelésig, prezentációk tartásáig és vitákban való aktív részvételig.
- **Olvasott szöveg értése:** Rövid feliratok és hirdetések értelmezésétől a hosszabb, összetettebb autentikus cikkek, szövegek önálló feldolgozásáig.
- **Íráskészség:** Egyszerű adatlapok és e-mailek megfogalmazásától a hivatalos levelek, motivációs levelek, önéletrajzok és egyszerű érvelő szövegek strukturált megírásáig.
- **Nyelvi közvetítés és interkulturális kompetencia:** Egyszerű információk közvetítése a magyar és horvát nyelv között, a magyar-horvát történelmi kapcsolatok és a helyi bunyevác hagyományok mély ismerete és tisztelete.

## VI. Értékelési rendszer

Az értékelés folyamatos, fejlesztő (formatív) és motiváló szemléletű, amely kiterjed mind a négy nyelvi alapképességre.

**Az értékelés elfogadott formái:**

1. Szóbeli felelet és órai aktív kommunikáció.
2. Írásbeli számonkérések: röpdolgozatok (szókincs, nyelvtan) és témazáró dolgozatok.
3. Projektfeladatok, digitális produktumok (pl. Canva prezentációk, Padlet falak).
4. Tanulói portfólió.
5. Önértékelés és társértékelés a kooperatív folyamatokban.